

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 35 lei
6 luni 18 „
3 luni 9 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

A apărut Vol. II (ediția II) *Codicele de Ședință al Judecătorelui de Pace* adnotat și comentat de d-l *Corneliu Botez*, președintele Trib. S. II Covurlui. Depozit la «*Curierul Judiciar*».
Prețul 7 lei. Vol. I prețul 5.50.

S U M A R :

Logodna (în vechile legiuiri și în actualul nostru drept), de d-l *Victor G. Cristofor*;

JURISPRUDENȚA :

Curtea de Casație s. I: *C. Ramos cu Sechestrii judiciari ai averei def. V. Zappa*;

Curtea de Casație S. II: *D. Lăzărescu dat judecăței pentru fals*;

Tribunalul Ilfov Secția de Notariat: *Pericles și Leonida Eliadis cu Moritz A. Zentler*;

Trib. Ilfov S. I: *Aneta Luca Niculescu cu Minist. Finanțe*;

Trib. Bacău: *I. D. Barzan cu Grigore Roșu (electoral)*

Trib. Roman: *P. Edelstein cu Christea Mardiros*

LOGODNA

(In vechile legiuiri și în actualul nostru drept)

(Urmare și sfârșit 1)

Am văzut caracterul logodnei și care sunt formalitățile care trebuie să fie făcute ca să existe o logodnă, să vedem acum care sunt condițiile care trebuie să fie îndeplinite pentru ca logodna să fie valabilă.

Prima condiție e aceea că logodnicii trebuie să aibă împlinită o anumită vârstă.

Iată ce zice C. Calimah în această privință:

«§ 70. Nu este ertat a se face desăvârșita logodnă mai înainte de a plini partea bărbătească al 14-lea an al vârstei și partea femeiască al doisprezecelea an. Iară cea nedesăvârșită nu este slobod a se face mai înainte de șapte ani a vârstei celor ce se logodesc».

A doua condiție e aceea a consimțământului logodnicilor și a părinților sau epitropilor lor.

Căci: «Nu se face puternică alcătuirea căsătoriei fără primirea celor ce vor să se logodească și acelor încă care îi au pe dânșii sub stăpânire

și povățuire» zice art. 73 din C. Calimah și: Nevârstnicii fără voința părinților sau a epitropiilor să nu se căsătorească și părintii sau epitropii fără voia lor să nu-i căsătorească», zice legiuitorul Caragea (în art. 3, P. III, cap. 16).

Ce trebuie să decidem astăzi în privința acestor condițiuni.

E adevărat că legiuirea Calimah cere pentru ca logodna să fie valabilă ca bărbatul să fi împlinit 14 ani iar femeia 12; dar în același timp ea cere aceleași condițiuni de vârstă și pentru căsătorie.

Legiuitorul nostru în art. 127 C. civ. oprește pe bărbat să se căsătorească înainte de a fi împlinit 18 ani și pe femeie înainte de 15 și trebuie să decidem că oprește și ca logodna să se facă înaintea ca viitorii soți să fi împlinit aceste vrăste, prin analogie cu dispozițiile codului Calimah care cere aceleași condițiuni de vârstă și pentru logodnă și pentru căsătorie.

Dacă ni se va pune întrebarea: cum se poate ca cine-va să se poată obliga de a contracta căsătoria la 18 sau 15 ani când după lege (art. 950 C. civ.) nu-i capabil? Răspundem că în materie de căsătorie ne găsim pe un teren special și apoi dacă cine-va la aceste vrăste poate încheia contractul căsătoriei cu atât mai mult se poate obliga numai să-l închee.

În privința consimțământului cum logodna atrage obligațiunea de a contracta căsătoria, care este «actul cel mai de căpitanie al vieții omului», el e necesar atât din partea viitorilor soți cât și din partea părinților sau a celor-l'alți ascendenți, sau după cum așa de bine se exprimă legiuitorul Calimah «a acelor încă care îi au pe dânșii sub stăpânire și povățuire».

Consimțământul părților va fi necesar de ori ce vârstă ar fi ele; consimțământul părinților însă, a celor-l'alți ascendenți sau a tutorilor în lipsa acestor din urmă, nu va fi necesar de cât până la vârsta de 21 ani, la care vârstă atât bărbatul cât și femeia se pot chiar căsători fără consimțământul

nimănu! după dispozițiunile legii promulgate la 15 Martie 1906⁽²⁾.

Am văzut că legiuitorul Calimah în § 65 zice că logodna desăvârșită nu se poate desface de cât pentru cuviincioase pricini. Să vedem care-s acestea.

§ 120 le enumeră, dispunând nu *exempli gratia* după cum crede d. C. Nacu⁽³⁾, ci în mod limitativ.

§ 120. Desăvârșita logodnă se desface pentru următoarele pricini:

1. Pentru nevârșticia logodiților (§ 70).
2. Pentru ingreunare de către sămânță străină.
3. Pentru deosebirea credinței sau a dogmei.
4. Pentru criminalicească osândire (§ 87).
5. Pentru prelungirea cununii peste patru ani (§ 84—85).
6. Pentru adevărată tundere și mutare la viață monahicească (§ 142).
7. Pentru grele datorii.
8. Pentru săvârșirea logodnei de frică și silă.
9. Pentru mârșăvie de năravuri.
10. Pentru prefacerea stărei, adică, de aș pierdut logodnicul cinul său averea sa sau logodnica făgăduita zestre.

De sigur că toate acestea, afară de cele de la No. 3, — din cauză cunoscută, — sunt cazurile în care și azi logodna deși a existat, se poate desface; căci trebuie să deosebim aceste cazuri de acela în care promisiunea de căsătorie n'a fost formal făcută și când logodna e inexistentă.

Vom discuta numai unele din aceste cazuri, cele-l'alte ne-avind nevoie de nici o explicațiune.

«Pentru ingreunarea de către sămânță străină», zice No. 2.

Ingrenarea logodnicei e natural să fie o cauză legitimă pentru desfacerea logodnei, afară de cazul când logodnicul ar fi însuși autorul acestui fapt. Și savantul profesor, d. D. Alexandresco, împreună cu alte autorități citate de d-sa, zice: «Principiul opririi cercetării paternității nu se opune la dovedirea din partea viitoarei soții că logodnicul este autorul ingrenării ei». 4).

«Pentru criminalicească osândire», zice No. 4 și se înțelege: dacă aceasta n'a fost cunoscută de mai înainte de cea-l'altă parte.

«Pentru prelungirea cununii peste 4 ani», zice No. 5. Aceasta ar fi o dispozițiune foarte curioasă, dacă n'ar fi pusă în legătură cu §§ 83—85. În adevăr, acela dintre logodnici care n'ar mai fi vrut să facă cununia, n'ar fi avut în acest caz de cât ș'o amie mai mult de patru

ani de la data logodnei, ca această logodnă să fie desfăcută și el să nu mai fie obligat întru nimic.

Iată însă ce cuprind §§ 83—85:

«§ 83. După logodnă trebuie să se săvârșească cununia în curgere de 2 ani dacă se vor afla amândouă fețele în țara aceasta și dacă nu s'a făcut vre-o tocmeală pentru vremea cununii».

«§ 84. Instrăinată fiind una din fețele logodite poate să păsuiască cununia până la 3 ani, iară după îndeplinirea acestora este slobodă cea-l'altă parte a se cununa cu altă persoană și nu poate fi oprită nici globită cu ceva.

«§ 85. Pentru bine-cuvintată pricină poate a se păsui cununia și pină la al 4-lea an, adică pentru boala unei părți ori pentru moartea părinților, sau pentru vinovăția de criminal sau pentru cea din nevoie îndelungată instrăinare».

Din acestea vedem că cununia trebuie să se facă după un timp cel mult de 2 ani de la logodnă și numai după acel interval de timp — și pină cel mult 4 ani de la logodnă — un logodnic poate să intenteze acțiune celui-l'alt care nu vrea să facă cununia. Sunt însă cazuri când acest interval, după cum se vede mai sus în §§ citate este prelungit la 3 ani și chiar la 4 ani anumite cazuri specificate în § 85.

Din cele conținute de § 83 mai rezultă că se poate face și «tocmeală pentru vremea cununii», adică logodnicii se pot învoi încă de la facerea logodnei ca să nu fie obligați de a face cununia pină după atâtea ani (mai mulți de 2, căci chiar dacă s'ar învoi logodnicii să fie obligați a face cununia înainte de 2 ani, această învoială n'ar fi valabilă dat fiind că legea le dă voie să aștepte 2 ani — și aceasta pentru ca căsătoria să aibă mai multă șansă de a fi o căsătorie fericită (chiar dacă n'ar fi nici un motiv bine-cuvintat pentru prelungirea intervalului dintre logodnă și nuntă.

«Pentru grele datorii», zice No. 7. Fie-care dintre logodnici va fi deci în drept să desfacă logodna, când, după ce aceasta s'a făcut, a aflat că cel-l'alt are grele datorii; acest drept nu-l are însă logodnicul acela care are datorii, căci n'ar avea de cât să facă sau să simuleze o datorie mare ca logodna să fie desfăcută.

«Pentru mârșăvie de năravuri», zice No. 9. Când, însă, un logodnic e vinovat de mârșăvie de năravuri? Nu noi, ci judecătorul va fi acel care va aprecia.

No. 10, în fine, cuprinde o dispozițiune echitabilă, căci, când cine-va consimte a lua în căsătorie pe alt cine-va, are de multe ori în vedere poziția pe care o va putea avea în societate, datorită averii acestui din urmă.

(²) Vezi «Monit. Oficial No. 276 din 15 Martie 1907.

(³) Drept civ. Rom. I p. 259.

(⁴) Drept Civ. Rom., ed. II, p. 554. Nota 4.

Acestea sunt cazurile în care se poate desface o logodnă.

Afară de §§ citate deja, C. Calimah mai cuprinde încă trei relative la logodnă și anume §§ 67—69, care prescriu pedepsele care le suferă logodnicul care fără motiv desface logodna.

«§ 67... Dacă logodnicul fără cuvânt se leapădă de cununie, păgubește arvuna și darurile, ce au dat, plătind atit cheltuețele ce s'ar fi făcut din partea logodnicei pentru gătitrea nunței cum și darurile acelea ce au făgăduit și n'au apucat a le da».

«§ 68. Dacă logodnica va fi pricina nesăvirșirii de cununie se îndatorește a întoarce arvuna cum și toate darurile ce au luat și să-i dea sub cuvânt de globire și prețul arvunei și de s'ar fi făcut din partea logodnicului cheltuețele spre gătitrea nunței, să se plătească și pe acele».

«§ 69. Dacă logodnicul său logodnica întră adevăr nu au avut știință înainte logodnei de legiuita oprire a căsătoriei nu se păgubește».

Aceste dispozițiuni presupun desfacerea logodnei nedesăvirșită. Azi neexistând acest fel de logodnă nu înseamnă, însă, că aceste dispozițiuni n'au rămas în vigoare. Legiuitorul Calimah e drept că în aceste §§ nu prescrie pedepse de cit pentru cazul desfacerei fără motiv a logodnei nedesăvirșite, dar aceasta o face fiind-că logodna desăvirșită, afară de cazurile enumerate la § 120, nu se poate desface. Azi, însă, cind logodna desăvirșită a pierdut caracterul religios e posibil ca ea să fie desfăcută și fără motiv bine-cuvintat, deci dispozițiunile §§ 67—69 trebuie aplicate și în caz de desfacerea logodnii desăvirșite, ba chiar, cu atit mai mult — bine-înțeles, însă, numai întră cit se potrivesc cu caracterul și formalitățile logodnei desăvirșite.

Rezultă că logodnicul vinovat de desfacerea logodnei fără motiv bine-cuvintat, va înapoia darurile făcute de cel-l'alt său le va păstra, după cum logodnica său logodnicul va fi vinovatul, și va plăti și cheltuețele pe care partea nevinovată le-ar fi făcut cu gătitrea nunței, afară de cazul § 69.

* * *

Am văzut care sunt dispozițiunile legiuirilor noastre vechi în ce privește logodna și am arătat că în parte ele au rămas în vigoare, am arătat anume care și pentru ce, creind ast-fel un nou sistem contrar aproape aceluia pe care doctrina noastră îl atribuie legiuitorului din 1865.

Acest sistem pe lângă că e singurul care trebuie admis în legislația noastră, după cum rezultă din cele arătate, are și o superioritate asu-

pra celui-l'alt prin foloasele ce decurg din aplicarea lui.

În adevăr, prin aplicarea acestui sistem se înlătură o mulțime de nenorociri ce rezultă din faptul că promisiunea de căsătorie e considerată ca un contract nul, nenorociri pe care le semnalează justiției în criticile lor adresate legiuitorului pentru sistemul ce ei i-l atribuie: fetele amăgite că vor fi luate în căsătorie apoi părăsite, de multe ori după ce au fost lăsate îngreunate, expuse ast-fel mizeriei care le face adesea ori să devie pruncuigașe sau cel puțin să încredințeze soartei un copil nevinovat⁵⁾; se înlătură în parte concubinajul rezultat pe urma promisiunilor de căsătorie; se înlătură și pericolul de a acorda judecătorilor puterea deplină de apreciere în privința motivelor de desfacere a logodnei.

Iași, Ianuarie 1907

Victor G. Cristofor

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 12 Martie 1907

Președenția D-lui I. Duca, Consilier

G. Ramos cu S. Populeanu, Al. Rioșeanu și Sc. Arion, sequeștrii judiciari ai averii def. Vanghele Zappa

Sechestrul judiciar. — Misiunea sa. — Dacă el poate fi silit de a servi o pensie de întreținere uneia din părți care preînde drepturi în succesiunea în care e numit sechestrul judiciar. — (Art. 486 și 582 procedura civilă).

In principiu sechestrul judiciar are o singură misiune, aceea de a conserva bunurile succesiunii și de a strânge veniturile spre a le remite aceluia căruia justiția i va recunoaște dreptul la succesiune.

Prin urmare sechestrul judiciar nu poate fi silit să plătească pensie de întreținere unei persoane care pretinde oare cari drepturi în succesiune când este încă pendinte procesul prin care părțile tind la excluderea acelei persoane de la succesiune, iar art. 486 și 582 procedura civilă nu-și poate avea aplicațiune în asemenea caz.

Deciziunea No. 94/907. — Respins recursul făcut de C. Ramos, contra deciziunii Curții de Apel din București Secția II No. 70/906, dată în proces cu S. Populeanu, Al. Rioșeanu și Sc. Arion, sequeștrii judiciari ai averii def. Vanghele Zappa.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Negulescu în desbaterea motivelor de casare.

D-l avocat Zeuceanu în combateri.

Deliberând,

(5) Vezi D. Alexandresco, Dr. Civ. Rom. I, ed. II, p. 555.

Asupra motivului II din petiția de recurs și II din suplimentul de motive :

«Violarea principiilor stabilite prin art. 486 și 582 din procedura civilă.

«Am arătat că Ramos este trimis în posesia averii lui Vanghele Zappa. Olimpicile în mâinile lui și a celorlalți moștenitori a făcut cerere de revendicare și că tot ele au cerut și sequestru judiciar, că în aceste împrejurări principiul din art. 486 și 522 trebuie să se aplice întru cât ele conțin o dispoziție de umanitate în niște spețe mai puțin favorabile. În adevăr debitorul ale căruia venituri sunt urmărite, poate să ceară pensie alimentară ca și proprietarul al cărui imobil se expropriază și unul și altul poate ca datorească mult mai mult decât cât averea urmărită, prin urmare întreaga lor avere trebuie socotită ca făcând parte din patrimoniul creditorului urmărit și ori ce pensie i se acordă, se acordă din averea creditorului; pe câtă vreme atunci când bunul este pus sub sechestru nu e încă stabilit că reclamantul are dreptate și nu se poate admite că în tot acest timp părătul să fie lipsit de mijloace de existență prin faptul că întreaga lui avere e pusă sub mâna justiției.

«Omisiune esențială și nemotivare.

«Am arătat înaintea Curții de Apel că acțiunea intentată de Christu Mexi în contra comostenitorilor din ramura Maria Cociu prin care contestă acestuia dreptul de moștenitori ai lui Vanghele Zappa a fost respinsă în mod definitiv prin decizia Curții de Apel Secția III București și confirmată de Inalta Curte de Casație.

«Instanța de fond însă ea în vedere contestațiunea făcută de Christu Mexi asupra drepturilor noastre fără să se preocupe de faptul că această acțiune a fost respinsă și că putem invoca cu succes autoritatea de lucru judecat».

Având în vedere că înaintea instanțelor de fond recurentul, în calitate de moștenitor de sange al defunctului Vanghele Zappa, a cerut ca sequestrul judiciar al averii acestuia să fie obligați a-i plăti o pensie alimentară până la rezolvarea procesului angajat de moștenitorii de sange, între dânșii, precum și între aceșii moștenitori și comisiunea olimpicilor din Athena; că Curtea de Apel i-a respins acțiunea ca nefondată;

Considerând că în principiu sequestrul judiciar are o singură misiune, aceea de a conserva bunurile succesiunii și de a strânge veniturile spre a le remite aceleia dintre părți căreia justiția îi va recunoaște dreptul de a culege succesiunea; că așa fiind, sequestrul judiciar nu poate să fie silit să plătească pensie de întreținere unuia care pretinde oare cari drepturi în succesiune când este încă pendinte procesul prin care părțile tind la excluderea adversarului de la moștenire; că art. 486 și 582 procedura civilă nu-și au nici o aplicare în speță; în adevăr debitorul urmărit, până la terminarea definitivă a urmăririi, este încă proprietar al imobilului urmărit și în această calitate are dreptul la o parte din veniturile bunului său pentru întreținere, pe când atunci când este proces între moștenitori pentru dobândirea unei succesiuni și când un sechestru judiciar este înființat, nici una din părțile litigante nu poate fi considerată proprietară asupra bunurilor succesiunii, înainte ca justiția să se fi pronunțat și din acest punct de vedere nu poate pretinde nici o parte din veniturile unor bunuri asupra cărora nu este recunoscut încă judecătorește proprietar;

Că așa fiind din moment ce sequestrul judiciar este înființat, indiferent după a cui cerere, el nu poate fi constrâns a da nimic din venituri părților și din acest punct de vedere motivele de casare sunt nefondate.

Asupra motivului I din petițiunea de recurs și II din suplimentul de motive :

«Omisiune esențială și nemotivare. Am invocat înaintea Curții că Olimpicile n'au existență legală în ochii legii române nefiind recunoscute de lege și că nu au cerut executarea deciziei care admite sequestrul și întru cât sequestrul sunt deținătorii judicari, trebuie să fie puși în posesie pentru a putea deține și pentru Olimpicile că ei azi găsindu-se numai

ca sequestrul deținătorii pentru moștenitorii de sange al defunctului Vanghele Zappa nu pot invoca că asupra acestei averi se află și sequestrul cerut de Olimpicile pentru ca să rezeze plata pensiunii alimentare. Curtea de fond nici nu discută această cestiune și prin aceasta comite omisiune esențială și o nemotivare. Eroare grosieră de fapt și exces de putere. Tribunalul arată cum că Comisia Olimpicilor nu revendică de cât $\frac{2}{3}$ din averea rămasă de pe urma def. Vanghele Zappa. Curtea de apel găsește că rău tribunalul susține acest lucru pe temeiul unei cereri făcute de avocați și procuratorii Olimpicilor, întru cât petiția introductivă de instanță a Olimpicilor precum și sentința dată asupra acestei cereri dovedesc că Olimpicile reclamă întreaga avere. Or, afirmația Curții de apel e eronată căci din petiția introductivă de instanță se vede că comisia Olimpicilor nu chiamă în judecată de cât pe moștenitorii lui Vanghele Zappa, care reprezintă $\frac{2}{3}$ din avere, nu chiamă însă pe Apostol și Christu Zappa care reprezintă încă $\frac{1}{3}$ din avere potrivit deciziei Curții de Apel Secția I No. 103/96. Or, potrivit actului de tranșă inter-venit între moștenitorii def. Vanghele Zappa, averea rămasă de pe urma acestuia, trebuie împărțită în 3 ramuri, prin urmare petiția dată de avocații Olimpicilor departe de a fi contrazisă de petiția introductivă de instanță e confirmată de dansa».

Considerând că din moment ce sequestrul judiciar a fost înființat după cererea unuia din moștenitorii de sange, este indiferent dacă și comisiunea olimpicilor din Athena a cerut și a obținut un sechestru judiciar asupra aceleiași averi; că așa fiind, de și Curtea de fond omite de a se pronunța asupra mijlocului de apărare tras din neexistența legală a comisiunii olimpicilor și din lipsa unei cereri de executare din partea acesteia a hotărârei, prin care obținuse sequestrul asigurător totuși această omisiune nu este esențială;

Că așa fiind și aceste două motive sunt nefondate; Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. S. II

Audiența de la 23 Mai 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

D. Lăzărescu dat judecătoarei pentru fals

Fals.—Falsificarea semnăturii dintr'un act de împrumut.—Dacă acest fapt constituie delictul de fals prevăzut și pedepsit de art. 125 din codul penal.

Pentru aplicarea art. 125 C. penal se cere ca falsul să fie făcut în vre un act autentic sau public, sau într'un înscris de comerț sau de bancă, spre deosebire de art. 127 C. pen. care prevede falsificarea de înscrisuri particulare.

Astfel, falsificarea semnăturii dintr'un înscris particular care n'a fost prezentat spre autentificare vre unei autorități și nici are caracterul unui înscris comercial, se pedepsește conform art. 127 C. penal, iar nu conform art. 125 același cod.

Decizia No. 1030/907.—Casată, în urma recursului făcut de D. Lăzărescu, decizia Curții de apel din Craiova s. II cu No. 453/1907.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-l procuror P. Sadoveanu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Greșită aplicațiune a art. 127 C. penal. Textul legii aplicat de instanțele de fond se referă la alterațiunea materială de acte autentice și publice, pe când, în specie, imputarea adusă recurentului se referă la un înscris particular, și anume o obligațiune privată de împrumut a lui I. Ruiu către D. Lăzărescu. Or, pentru acest fapt de alterațiune cată să se aplice art. 125, nici cum art. 127 C. penal Anterior corecționalizării mai multor crime din codicele penal, adică în fosta legiuire, art. 127 se considera ca crimă. Acum, după actuala legislațiune, alterarea de acte particulare, ca și de acte publice, sunt considerate ca delict, fără distingere, însă cu o nuanță caracteristică în privința penalității cu mult mai ușoară la falsurile de acte particulare. Pe când falsul în acte autentice și publice se reprimă cu închisoare corecțională de la 3 ani în sus, cu interdicțiune și amendă, falsul în acte particulare se reprimă numai cu pedeapsa închisorei corecționale, și numai de la 2 ani în sus și fără cele-lalte penalități»

Având în vedere că, prin decizia supusă recursului, recurentul este condamnat pe temeiul art. 125 C. pen., pentru faptul că s'a servit de un înscris de împrumut a cărui dată a falsificat-o;

Considerând că pentru aplicarea art. 125 C. pen. se cere ca falsul să se fi făcut în vre un act autentic sau public sau într'un înscris de comerț sau de bancă, spre deosebire de art. 127 C. pen. care prevede falsificarea de înscriseuri particulare;

Considerând că, în speță, actul pe care instanța de fond constată că l'a falsificat recurentul, și de care s'a servit, este un înscris prin care Ion B. Ruiu declară, sub propria-și semnătură că se împrumută cu o sumă de bani de la recurent; că acest act n'a fost prezentat vre unei autorități spre autentificare și Curtea de apel nu constată că ar avea caracterul unui înscris comercial; prin urmare actul fiind considerat ca un înscris particular de datorie, falsul comis într'un asemenea act este prevăzut și pedepsit de art. 127 C. pen., iar nu de art. 125 C. pen.;

Considerând că instanța de fond, condamnând pe recurent pentru acest fapt pe temeiul art. 125 C. pen., a făcut o greșită aplicare a acestui text de lege, iar recurentul are interes să invoace acest motiv de casare, de oare-ce art. 127 C. pen., care trebuia să i se aplice, prevede o pedeapsă mai ușoară;

Pentru aceste motive, fără a mai discuta cele-lalte motive de casare, casează, etc.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența de la 23 Martie 1907

Președenția D-lui P. HAGIOPOL, Președinte

Sentința No. 87

Legi de executare și de competență. -- Dacă părțile pot, printr'un contract care formează legea lor, să deroga de la competența unei instanțe judecătorești, alegându-și instanța ce are a judeca neînțelegerile isvorâte din acel contract.

Legile de executare sunt de ordine publică și

părțile nu pot conveni a deroga de la ele fie a le simplifica sau suprima, că în ce privește legile de competență sunt de două feluri: cele de competență absolută, ratione materiae, cari stabilesc ordinele de jurisdicție organizând erarhiile fiecărei din ele și cari sunt de ordine publică și părțile nu pot deroga de la ele; cele de competență relativă, «ratione personae», cari indică părților care autoritate judecătorească este în drept să cunoască afacerea părților, și cari privind numai interesul privat și particular al părților, nu atinge ordinea publică și deci se poate deroga de la dânsle.

Astfel, părțile, sunt în drept printr'un contract care formează legea lor, să stipuleze că, neînțelegerile ce vor decurge din acel contract, să se defere judecății tribunalului comercial, căci ele nu derogă de la legile de executare a hotărârilor judecătorești, ci convin numai asupra competenței ceea ce au dreptul a face.

Tribunalul,

Asupra contestațiunei d-lor Leonida și Pericle Eliadis, prin petiția înreg. la No. 29373 din 1906, contra executării contractului de vânzare autentificat de acest Tribunal la No. 1682 din 1906, după cererea d-lui Moritz A. Zentler;

Având în vedere că din desbaterile urmate în instanță, actele prezentate, cum și din concludsiunile scrise depuse de părți, se constată: că între d-nii Moritz A. Zentler și d-nii Pericle și Leonida Eliadis la 18 Februarie 1906, a intervenit contractul de vânzare autentificat de acest Tribunal la No. 1682/906, prin care d Moritz A. Zentler vinde d-lor Pericles și Leonida Eliadis o moară complectă pe postament de fer cu pietrele originale franceze din fabrica «Brüder Schliel din Brașov etc.», cu clausa, între altele, «că pentru îndeplinirea tuturor condițiilor din acest contract precum și a tuturor formalităților juridice, d-nii cumpărători își aleg domiciliul la d. Moritz A. Zentler, în București, de asemenea pentru tranșarea oricărei neînțelegeri decurgând din acest contract numai Trib. Comercial Ilfov va fi competente». D. Moritz A. Zentler în temeiul acestui contract de vânzare investit cu formula executorie, cere executarea lui, care se încuviințează prin ordonanța presidențială din 17 August 1906, contra acestei executări d-nii Pericles și Leonida Eliadis ridică această contestație, care face obiectul procesului de față. Acestea sunt faptele.

Având în vedere că d-nii Pericles și Leonidas Eliadis, prin d. avocat Th. Seimeanu, susține, că deși este adevărat că, în principiu, hotărârile judecătorești și prin analogie și actele autentice, trebuiesc a fi executate de instanțele care le-a pronunțat și contestațiile asupra executării lor să fie îndreptate la instanța care a încuviințat titlul executoriu, însă părțile pot deroga de la aceste dispoziții ale legii și într-un-cât, în speță, ele, prin contractul de vânzare, într'una din clausele sale, și care formează legea părților, convin: «ca pentru tranșarea oricărei neînțelegeri, decurgând din acest contract» a alege competența Tribunalului Ilfov Secția Comercială, acest Tribunal devine incompetent a judeca această contestație, cere declinarea competenței și trimiterea afacerii Trib. Ilfov Secția Comercială;

Având în vedere că d. judecător sindic al falimentului Moritz A. Zentler, prin d. avocat C. Chiriach, se opune la această cerere și susține că hotărârile ju-

decătorești ca și actele autentice. trebuiesc, conform dispozițiilor art. 372 p.c. executate de instanțele care le-a dat și contestațiile asupra executării lor, după dispozițiile art. 400 pr. civilă trebuiesc a fi judecate de instanța care a încuviințat titlul executor, că întru cât, în speță, contractul de vânzare este autentificat de acest Tribunal, numai dânsul este competent a judeca această contestație; că în ce privește clauza înserată în contract prin care părțile convin a deroga de la această competență, că legile de competență cum și formalitățile prevăzute în lege la executări sunt de ordine publică și părțile, ori-care ar fi convenția lor, nu pot conveni a deroga de la ele, cere respingerea incidentului;

Având în vedere că este constant în drept, de altfel și necontestat de părți, că hotărârile judecătorești pronunțate de Tribunale și prin analogie și actele autentice se execută prin mijlocirea lor și contestațiile ce se ivesc asupra executării lor trebuiesc îndreptate și judecate de instanța care a încuviințat titlul executori, dar cesiunea asupra căreia părțile nu cad de acord și care prin urmare rămâne dedusă judecăței, este de a se ști dacă părțile pot, prin convenție, a deroga de la această competență și a alege competența unui alt tribunal;

Având în vedere că este adevărat că legile de executare sunt de ordine publică și că părțile nu pot conveni a deroga de la ele, fie a le simplifica sau suprima, că în ce privește legile de competență sunt de două feluri: legile pe competență absolută, *ratione materiae* și legile de competență relativă, *ratione personae*. Primele stabilesc ordinele de jurisdicție, organizează ierarhiile dintre ele, etc., aceste legi privind chiar baza organizației judiciare, se înțelege sunt de ordine publică, părțile nu pot deroga de la ele; cele-lalte, legile de competență relativă, sau *ratione personae*, sunt cari indică părților care autoritate judecătorească, printre autoritățile de aceeași natură, grad și competență, este în drept să cunoască afacerea lor, aceste legi privesc dar numai interesul privat și particular al părților, ele se înțelege nu ating întru nimic ordinea publică și prin urmare se pot deroga de la dânsese;

Având în vedere că făcând aplicațiunea acestor principii este cert că un Tribunal comercial, fiind un Tribunal de excepțiune, nu poate cunoaște de cât afacerile ce-i sunt atribuite în mod expres prin lege, incompetința de a judeca alte afaceri este absolut de ordine publică, dar dacă acest principiu este exact în organizația procedurii franceze, el nu poate a-și avea aplicațiunea în procedura română, unde Trib. Ilfov Secția Comercială are o competență civilă și comercială;

Având în vedere că din contractul de vânzare, autentificat de acest Tribunal la No. 1682/906, intervenit între d-nii Pericles și Leonidas Eliadis și Moritz A. Zentler, se constată, între altele, clauza următoare: «de asemenea pentru tranșarea oricărei neînțelegeri decurgând din acest contract, alegem competența Trib. Ilfov Secția Comercială». Prin urmare părțile, prin acest contract, care formează legea lor, derogă, nu de la legile de executare a hotărârilor judecătorești, ci convin numai a alege, pentru tranșarea neînțelegerilor decurgând din acest contract, competența trib. Com Ilfov;

Că dar, așa fiind, întru cât prin alegerea competenței Trib. Ilfov, Secția Com., nu se pune în discuție de cât cesiunea de incompetință relativă, *ratione personae*, asupra căreia se poate deroga și întru cât părțile prin această clauză, au derogat la aceasta și au ales competența Tribunalului Ilfov Secția Comercială, incidentul este fondat și cată a fi admis.

Pentru aceste motive, redactate de d. Președinte P. Hagiopol, Tribunalul, admite, etc.

(ss) P. Hagiopol, P. Athanasovic

Grefier (s) Melidoneanu

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA I C. C.

Audiența de la 21 Martie

Președenția D-lui M. BERLESCU, Judecător

Aneta Luca Niculescu ș. a. cu Ministerul de finanțe

Sentința civilă No. 223

Timbru.—Taxa asupra fondului de comerț (vad). — Dacă această taxă se poate percepe de la succesiunile deschise sub legea timbrului din 1900.

Legea timbrului din 1900 nu impunea la nici o taxă fondul de comerț (vadul) și asemenea taxe au fost create prin legea de la 1 Aprilie 1906.

Prin urmare, și întru cât legea timbrului este de strictă interpretare, nu se poate percepe o asemenea taxă la o succesiune deschisă sub imperiul legii timbrului din 1900.

Tribunalul,

Având necesitate a delibera și studia cauza și actele invocate, a amânat pronunțarea la 24 Martie, iar din acea zi, pentru aceleași motive pe azi 16 Aprilie 1907, când în urma deliberei ce a avut loc, a dat următoarea sentință:

Asupra acțiunii intentată de d-lor Aneta L. Niculescu tatoare legală a minorului Petre L. Niculescu, Zoe Becheanu cu consimțământul soțului său G. Becheanu și Ion L. Niculescu în calitate de moștenitori ai defunctului Luca P. Niculescu prin petiția înreg. la No. 42789/906 în contra Ministerului de finanțe;

Având în vedere că această acțiune are de obiect să se oblige Ministerul de finanțe a restitui reclamanților suma de 20000 lei percepută pe nedrept ca taxă succesorală 2% la suma de 1000000 lei cât s'a evaluat și pentru cât s'a impus fondul comercial (vadul) numitului decedat;

Ascultând susținerile reclamanților, opunerile Ministerului de finanțe și concludsiunile d-lui reprezentant al Ministerului public;

Având în vedere că reclamanții cu acțele ce au înfățișat și care de altfel sunt și comunicate în copie la dosar, a făcut dovada că pentru averea succesorală a defunctului Luca P. Niculescu, decedat în anul 1903, evaluată de fisc la câte-va milioane, au plătit Statului drept taxă de moștenire, sub recipisele administrației financiare de Ilfov suma de lei 144840;

Că cu ocaziunea evaluării acelei succesiuni s'a impus la taxă și fondul de comerț (vadul) care a fost evaluat la suma de un milion lei, pentru care Statul a perceput suma de 20000 lei;

Având în vedere că taxele succesiunii defunctului Luca P. Niculescu, decedat în 1903, s'au regulat de fisc și s'au plătit de succesori în anul 1904—1905 sub imperiul legii timbrului din 1900;

Că este exact că prin legea timbrului din 1900 nu se impunea la taxă și fondul de comerț (vadul), rezultând aceste lucruri și din împrejurarea că prin legea din 1 Aprilie 1906 s'a creat asemenea taxe, că legea timbrului fiind o lege de impunere, ea este de strictă

interpretare și pe baza ei nu se pot crea taxe acolo unde legea nu a prevăzut;

Având în vedere că în speță Statul încasând de la moștenitorii defunctului Luca P. Niculescu suma de 20000 lei drept taxe succesoriale, pentru impunerea fondului de comerț (vadul prăvăliei) pe care l'a evaluat la un milion de lei, a perceput o taxă ce nu-i se cuvenea întru cât nu era prevăzută prin legea timbrului respectivă din 1900 și dar trebuie să o restituie reclamantilor;

Având în vedere că Ministerul de finanțe prin reprezentantul său, a susținut că ar fi lucru judecat, de oarece a existat judecată cu privire la taxele succesoriale defunctului Luca P. Niculescu, înaintea secției III și că reclamantul ar fi recunoscut de bună și legal aplicată impunerea fondului de comerț, contra căreia n'a făcut nici o obiecțiune;

Având în vedere că nu se poate zice că în speță există lucru judecat, de oarece înaintea Secției III cu ocazia judecării unei contestațiuni cu privire la modul reducerii din activul succesiunii a unor creanțe ipotecare sentința No. 386/905, nu s'a dedus absolut de loc în instanță cesțiunea impunerii fondului de comerț, care face obiectul acțiunii de față; Că nici s'a făcut de către vre-unul din moștenitori vre-o recunoaștere expresă și nici implicitamente vre-o declarație de mulțumire cu privire la impunerea fondului de comerț;

Că așa fiind, față cu cele expuse mai sus tribunalul găsește acțiunea întemeiată și cată să o admită

Pentru aceste motive, admite etc.

(ss) Berlescu, Ferekyde

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 5 Martie 1907

Președinția D-lui D. D. ANTONESCU, Președinte

Sentința No. 29

Drept electoral.—Dacă un alegător care are domiciliul într'un județ, poate fi înscris în acel județ, cu censul dintr'un alt județ. (Art. 3, 35 legea electorală și art. 38 din constituție).

Nicăeri legea electorală nu cere ca fondul, al cărui venit funciar servește alegătorului ca cens pentru a figura în colegiul I de cameră să fie situat în județul în care alegătorul voește a-și exercita dreptul său de alegător.

Prin urmare, o persoană care are reședința într'un județ poate fi alegător în colegiul I de cameră în acest județ, cu censul ce-i produce un imobil situat în alt județ.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de d. I. D. Barzan, contra înscrierii lui Grigore Roșu, profesor la liceul din Bacău, în lista Colegiului I-iu de Deputați din județul Bacău;

Având în vedere că conform art. 3 din legea electorală, fac parte din colegiul I-iu de deputați, toți alegătorii, cari întrunind celelalte condițiuni cerute de lege, au un venit funciar rural sau urban de cel puțin una mie două sute lei;

Având în vedere, că nu se contestă, că alegătorul Gr. Roșu n'ar poseda acest venit și nici că el domici-

liază în orașul Bacău, unde este profesor la liceul din localitate, ci numai se obiectează că imobilul de la care posedă venitul prevăzut de lege, fiind situat în județul Roman, el nu poate să figureze între alegătorii Colegiului I-iu de deputați din județul Bacău, ci trebuie să fie înscris în Roman;

Având în vedere că nicăeri, legea electorală nu cere ca fondul, al cărui venit funciar, servește alegătorului ca cens, pentru a figura în colegiul I-iu de deputați, să fie situat în județul, în care alegătorul voește a-și exercita dreptul său de alegător;

Că locul unde alegătorul, voește a-și exercita dreptul său electoral, fiind domiciliul politic al alegătorului, alegerea acestui domiciliu politic nu este impus de lege alegătorului, decât în oare cari condițiuni, fiind liber alegătorul conform art. 35 din legea electorală a și fixa după voința sa, în orașul, în județul sau în comuna, în care-și plătește darea directă, sau unde-și are proprietatea, ori principalul său așezământ;

Că deși dar, Gr. Roșu, având proprietatea în județul Roman, ar putea să-și aleagă și acolo domiciliul politic, într'un cât însă dânsul, se află cu principala sa reședință în județul Bacău, unde se află profesor și unde și plătește și darea directă, poate foarte bine conform art. 35 din legea electorală să-și exercite dreptul său electoral în județul Bacău, îndeplinind condițiunea de cens pentru colegiul I-iu de deputați din acest județ, cu venitul funciar prevăzut de art. 3 din legea electorală, de la imobilul ce-l posedă în județul Roman;

Că această interpretare, nu poate fi în discordanță cu art. 15 din legea electorală, care prevede posibilitatea pentru un alegător, de a cumula veniturile funciare de la fondurile situate în diferite comune și județe pentru a putea completa censul cerut de lege; dar este în concordanță perfectă, cu art. 38 din constituție, care proclamă principiul, că membrii Camerei și ai Senatului, reprezintă întreaga națiune, iar nu numai județul sau localitatea care i-a numit, așa în cât, nu este nici o rațiune de a împedeca pe un alegător, care votează pe reprezentanții proprietății, în Adunarea țării, să-și exercite dreptul său electoral în județul Bacău, unde-și are principala sa așezare și să-l străgănim, pentru a-și exercita acest drept, pe la Roman, numai pentru simplul motiv, că proprietatea sa este în județul Roman;

Pentru aceste motive, redactate de d. jude de ședință Dionisie Ionescu, Tribunalul, respinge, etc.

(s) D. D. Antonescu, Dionisie Ionescu

Grefier (s) C. Dobronici

Osebită părere

Subsemnatul difer de părerea majorității și sunt pentru admiterea apelului făcut de d. I. D. Barzan și pentru ștergerea d-lui Gr. Roșu, din lista de alegători a colegiului I-iu de cameră, a județului Bacău pentru următoarele motive:

D-l Grigore Roșu, profesor la liceul din Bacău, a fost înscris de consiliul comunal al orașului Bacău printre alegătorii colegiului I-iu de cameră pe baza censului ce-l are ca uzufructuar legal al averii dotale a soției sale, avere consistând dintr'o casă situată în orașul Roman și producând un venit suficient pentru a figura în acest colegiu;

Apelantul D-l I. D. Barzan, alegător în același colegiu, cere ștergerea d-lui Roșu, pe motiv că d. Roșu nu posedă în acest județ nici o proprietate, ci numai plătește impozitul personal de 4 lei anul și 3 lei proporțional, după cum o dovedește cu certificatul No 1248/907 a Percepției circ. I-a Bacău;

Art. 2 din legea electorală și 58 din constituție, prevăd că Corpul electoral este împărțit pe județe, iar articolele imediat următoare 3 și 59 arată cari sunt condițiunile cerute pentru a putea fi cine-va alegător în

colegiul I-iu de cameră, adică de a avea un venit fonciar rural sau urban de cel puțin 1200 lei; din succesiunea aceasta a textelor rezultă învederat că legiuitorul a înțeles a vorbi de acei ce au acest venit în acel județ; Că legiuitorul a voit să formeze în fiecare județ un colegiu al proprietarilor aceluși județ și prin urmare nu a putut să înțeleagă că acei ce n'au nici o proprietate în acel județ să facă parte din acest colegiu;

Aceasta rezultă și din textul art. 15 din legea electorală care admite ca veniturile fondurilor situate în diferite județe să fie ținute în seamă pentru completarea censului cerut de lege; or, din moment ce este vorba de a completa ceva, trebuie ca acel ceva să existe, cel puțin într-o minimă cantitate. așa că dacă un cetățean nu are de loc proprietate imobiliară într'un județ, nu are ce completa în acel județ, și nu-și poate crea un cens acolo;

Dreptul unui cetățean, de a-și alege domiciliul politic în județul unde-și plătește darea directă, sau unde-și are principala așezare, drept prevăzut de art. 35 din legea electorală, nu poate fi interpretat în sensul că un alegător care n'are nici o proprietate într'un județ să poată figura în colegiul I-iu de cameră, numai fiindcă și-a ales aci domiciliul său politic, căci această interpretare ar fi în contradicție, cu cele ce am văzut că rezultă din art. 8 din legea electorală și 59 din constituție, față cu textele imediat premergătoare, 2 și 58; aceasta mai rezultă și din însuși textul art. 35 alineat II, unde se zice: « Când cineva are proprietăți, în mai multe locuri, este liber a-și alege domiciliul său politic, în orî care din acele locuri. . . . » de unde se vede că, în ce privește colegiile electorale întocmite pe baza censului, domiciliul politic este legat el însuși de faptul proprietății, în acel județ;

Așa că textul art. 15 menționat mai sus, interpretat împreună cu art. 35 al. 2 ne duc la concluzia evidentă că spre a putea fi cine-va alegător în colegiul I-iu de cameră, se cere să aibă un venit fonciar cât de mic și în județul unde voește a fi înscris, putând a și-l completa cu venitul ce va fi având în alte județe;

Pentru aceste motive sunt de părere a se admite apelul, și a se șterge pe d-l Gr. Roșu, din lista electorală a colegiului I-iu de cameră a județului Bacău.

Jude sindic (s) C. M. Climescu.

Această sentință fiind apelată înalta Curte de casație prin decizia No. 26,907 a respins apelul ca neadmisibil întru cât apelantul Ion D. Barzan nu s'a prezentat al susține și nu a alăturat sentința tribunalului în contra căreia declarase apelul.

Observație. — Sentința pronunțată de Trib. Bacău este în contradicție cu jurisprudența Inaltei Curți de casație, care în mod constant a judecat că, spre a putea cineva fi alegător în colegiul I de cameră, se cere să aibă un venit fonciar cât de mic și în județul unde voește a fi înscris putând însă a și-l completa, cu venitul ce va fi având în alt județ, după cum motivează minoritatea tribunalului în opinia sa.

N. R.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ROMAN

Audiența de la 26 Februarie 1907

Președenția D-lui GR. BUZATOV, Membru de ședință

P. Edelștain cu Cristea O. Mardiros

Timbru. — Taxa proporțională. — Cambia transmisă prin gir după scadență. — Cum trebuie plătită taxa proporțională — (Art. 30 par. I al. 2 legea timbrului din 1906.

Conform art. 30 paragraf I al. 2 din legea timbrului din 1900 la o cambie transmisă prin gir după scadență, taxa timbrului proporțional trebuie plătită prin viza aplicată de administrația financiară.

Tribunalul,

Văzând că de cătră P. Edelștain se cere declararea în stare de faliment a lui Cristea O. Mardiros în baza cambiei datată 1 Ianuarie 1907 cu scadența la 5 Februarie 1907 pe suma de 500 lei;

Văzând că părătul Mardiros a emis această cambie în ordinul lui Bernhard Kinter care a girat-o d-lor M. M. Iacobsohn et Comp. și aceștia Băncii Naționale a României care a protestat-o pentru ne plată la 6 Februarie 1907 cu actul de protest No. 410 de Portărei Roman;

Văzând că reclamantul Edelștain recunoaște că cambia i s'a girat după scadență și protest și deci produce efectele unei cesiuni conform art. 281 C. com.;

Văzând că potrivit art. 30 paragraf I al. 2 din legea timbrului când cesiunea să face pe însuși actul de creanță, taxa timbrului proporțional trebuie plătită prin viza aplicată de Administrația Financiară asupra actului cel mult în termen de zece zile de la data cesiunii ceea ce reclamantul nu a făcut, căzând ast-fel în contravențiune;

Considerând și faptul că în specie fiind vorba de girarea unui efect la ordin după protest, rezultă lămurit că viza administrației financiare e cerută de lege prin a contrario după ultimele cuvinte ale ultimului alineat din art. 30 al. 2 din legea timbrului, care spune că nu sunt supuse la taxa timbrului proporțional de 20 bani la suta de lei, girarea efectelor la ordin ne ajunse la scadență.

Pentru aceste motive, dispune, a se trimite Administrației Financiare Roman cambia datată 1 Ianuarie 1907 pe suma de 500 lei subscrisă de Cristea O. Mardiros girată lui P. Edelștain, gir scris pe timbru mobil de 1 leu, pentru a constata contravențiunea și încasa taxa și amenda prescrisă de lege și după care să ne restituie cambia, etc.

(ss) Gr. Buzatov, Eug. Petit

A apărut vol. II CODICELE CIVIL adnotat și comentat de d-l Dimitrie Neagu, fost magistrat, avocat.

Acest volum, are tot 530 pag. ca și vol. I și coprinde materia Art. 286 - 516.

Deposit la ziarul «Curierul Judiciar», București, calea Rahovei 5, de unde se expediază: contra valoare, mandat postal sau ramburs. Prețul lei 12 broșat; legat elegant, în pânză, cu numele cumpărătorului lei 14 iar cu piele la cotor lei 14.50.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului Curierul Judiciar, București, sau să plătească la prezentare numai în mina încasatoriilor: I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu matcă investite cu ștampila, Curierul Judiciar.